

KAFOMETÍK

Tematické pracovné listy
pre materské školy

ŽIVOT V LESE, PRI VODE, NA LÚKE

OBSAH

Motivačné príbehy	5
Poznávacie hry a aktivity	15
Pohybové hry a aktivity	27
Výtvarné hry a aktivity	40
Zásobník básní, riekaniek, hádaniek a piesní	49
Pracovné listy	59

ZOZNAM PRACOVNÝCH LISTOV

Pracovný list č. 1: Nájdi ježkov
PL č. 2: Kde sú motýle?
PL č. 3: Stavba mraveniska
PL č. 4: Kde sú mrvce?
PL č. 5: Popletené zvieratká
PL č. 6: Kto býva pri rybníku?
PL č. 7: Počítanie zvieratiek na lúke
PL č. 8: Zvieratá podľa veľkosti – I.
PL č. 9: Potrava pre veveričku a zajaca
PL č. 10: Kto lieta a kto behá v lese?
PL č. 11: Cesta ku kŕmidlu
PL č. 12: Kadiaľ za potravou?
PL č. 13: Potrava pre ježka
PL č. 14: Motýle na lúke
PL č. 15: Kto býva v lese?
PL č. 16: Koľko je labutí?
PL č. 17: Cesta lesom
PL č. 18: Kto lieta na lúke?
PL č. 19: Lienka sedembodková
PL č. 20: Kde bývajú zvieratká?
PL č. 21: Na lúke
PL č. 22: Rybník pre labute
PL č. 23: Kam patrí veverička?
PL č. 24: Cesty do mraveniska
PL č. 25: Koľko je tu hmyzu?
PL č. 26: Pavučina

PL č. 27: V lese (obrázkové čítanie)
PL č. 28: Rozpolené obrázky
PL č. 29: Hady
PL č. 30: Hry s písmenkami – I.
PL č. 31: Zvieratá podľa veľkosti – II.
PL č. 32: Hry s písmenkami – II.
PL č. 33: Pri rybníku
PL č. 34: Obrázkové sudoku – lesné zvieratká
PL č. 35: Kam plávajú kačky na rybníku?
PL č. 36: Kde žijú zvieratká?
PL č. 37: Rozpolené obrázky
PL č. 38: Rovnaké kačky
PL č. 39: Koľko noh?
PL č. 40: Ako sa volajú? – I.
PL č. 41: Ako sa volajú? – II.
PL č. 42: Ako sa volajú? – III.
PL č. 43: Mravenisko pre mrvce
PL č. 44: Slimák
PL č. 45: Motýlie kridla
PL č. 46: Mravčie cesty
PL č. 47: Lietam alebo lezim?
PL č. 48: Čo sa na obrázku zmenilo?
PL č. 49: Kam letia a lezú?
PL č. 50: Bodky pre lienku

MOTIVAČNÉ PRÍBEHY

NA VYCHÁDZKE

Eva Hurdová

Lucka a Mirko Kováčovi sa v nedeľu na poludnie naobedovali, pozreli si v televízii rozprávku a teraz sú s mamičkou a ockom na popoludňajšej prechádzke. Idú po cestičke cez lúku smerom k lesu. „To sú krásne motýle,“ upozornila mamička deti na motýle sediace na kvetoch alebo poletujúce nad lúkou. „To je babôčka,“ spoznal Mirko pestrofarebného motýla. „A toto je mlynárik.“

Lucke sa páčia lienky sedembodkové, páňbožkove kravičky. Dôkladne si ich prezerá a snaží sa spočítať čierne bodky na ich krovkách. Jeden, dva, tri, štyri, päť, šesť, sedem. „Mami, spočítala som, koľko má lienka sedembodková bodiek. A je ich skutočne sedem!“ volá Lucka radostne na mamičku.

Mirko sa zaujíma o zelené lúčne koníky, ktorým sa tiež hovorí kobylinky. Pozoruje, aké robia dlhé skoky, a potom beží za oteckom: „Ocko, pozri sa, ako ďaleko skočím do diaľky. Pozeral som sa, ako skáče koník, a skúsim to tiež tak isto,“ povedal Mirko, odrazil sa z miesta a skočil čo najďalej.

Lucka medzitým objavila na čistinke mravca, ktorý niesol kúsok vetvičky, väčší než bol on sám. „Ocko, pod sa pozrieť, akú má mravec veľkú silu.“ To už ale pozoroval mravce idúce po cestičke aj Mirko. „Lucka, pozri sa, tento mravec našiel mŕtveho chrobáka a nemôže ho odniesť.“ A skutočne. Mravec sa chvíľu pokúšal s omnoho väčším chrobákom pohnúť, ale márne. Mravček zostal pri chrobákovi stáť. V tej chvíli sa nabízkmu objavilo pár ďalších mravcov a spoločne chrobáka vliekli smerom k veľkému mravenisku na okraji lesa. „Vidíš, mravec si zavolal na pomoc kamarátov,“ vysvetľoval Mirko Lucke.

„Kto dobehne k mravenisku prvý?“ zvolala Lucka a rozbehla sa do mierneho svahu. Mirko vyrazil za ňou a o chvíľu boli obaja hore. Kúsok od mraveniska bolo odpočinkové miesto pre turistov. Boli tam dve zastrešené lavičky so stolíkom a deti sa posadili. Onedlho sa k nim pripojila mamička s oteckom. „Ocko, povedz nám nejakú rozprávku,“ prosil Mirko. „Trebárs rozprávku o mravcoch, keď sme tak blízko pri mravenisku,“ pripojila sa Lucka. „Rozprávku o mravcoch vám hovoriť nebudem, večer pred spaním vám môže mamička prečítať niektorý z príbehov o Ferdovi Mravcovi. Ale ak chcete, poviem vám niečo o živote mravcov,“ povedal otecko a deti súhlasili.

„Mravenisko si mravce stavajú prevažne z ihličia, ale i z drobných vetvičiek. Uprostred mraveniska býva starý, spráchnivený pník. Mravenisko je vlastne také mesto, v ktorom sú hlavné aj vedľajšie ulice, ale aj celkom úzke cestičky. Sú tam aj rôzne komory a komôrky. Do niektorých komôrok znáša mravčia kráľovná vajíčka. Vajíčka musia byť v teple, a tak sa vchody do komôrok a na cestičky môžu podľa potreby zatvárať alebo otvárať. Mravčie robotnice sa starajú o vajíčka a o larvy, chránia hniezdo pred nebezpečenstvom, hľadajú potravu. Mravce sa živia hmyzom, jedia i sladkú šťavu zo zrelych plodov a rôzne semená. Jedia aj takzvanú medovicu, ktorú vylučujú vošky. Zaujímavé je, že mravenisko netvorí len kopa, ktorú vidíme. Naopak, väčšia časť mraveniska je ukrytá pod zemou. Tam mravce v zime zaliezajú a spia tam.“ „Aj ja zalezim večer doma do posteľe,“ povedal Mirko. „Ja tiež,“ pripojila sa Lucka. „A budem sa tešiť na rozprávku o Ferdovi Mravcovi.“

NA PRÍBEH MÔŽEME NADVIAZAŤ OTÁZKAMI:

- Spomeniete si, ako sa volali motýle, ktoré videli deti na lúke?
- Viete, aký hmyz deti na čistinke a lúke pozorovali?
- Pamäťate sa, z čoho si mravce stavajú mravenisko? Viete, akou potravou sa mravce živia?
- Ako sa volá mravec zo známej knižky?

NA PRÍBEH MÔŽEME NADVIAZAŤ AKTIVITAMI A ČINNOSTAMI:

Hlasy vtákov

Vtáčie hlasy znejú rôzne. Môžeme ich počúvať zvonka, môžeme na spestrenie využiť nahrávku na CD. Skúsimo si pomocou zvonkohry, metalofónu a xylofónu zahrať a napodobniť, ako vtáky spievajú. Hráme v pentatonike: na nástroji ponecháme kamene C, D, E, G, A, C, ostatné vyberieme.

Motivácia:

Škovránok

Zdá sa, že je oslava.
Modré nebo vyhľadáva.
Kdeže nebo!
Je to vtáčik.
A má husličky aj sláčik.

Iba on vie takto hrať!
Sypať noty do pšenice!
Ba vrzgnúť aj na Hromnice!
Zato ho má každý rád...

(Ján Turan)

Škovránok – a nikto iný.
Hrá tam ako Paganini!
Fidli, fidli, dziny, dziny!
Je to on a nikto iný!

Ako sa ozýva kukučka?

Kuku, kuku... Ktorý vtáčik sa to ozval? Nájdeme nástroj, ktorý nám volanie kukučky pripomína. Volanie kukučky napodobníme hrou na zvonkohre, na flautu, na klavíri, na gitare. Pre napodobenie hlasu kukučky zvolíme aj drevený blok rúrový alebo drhlo. Poznáme pesničky o kukučke? V známej pesničke sa spieva: „Kukulienka, kde si bola...“

Využiť môžeme aj básničku:

Kukučka
Hajaja, kukuku,
najprv sedí na buku.
Potom preletí les
a naráta desať briez.
...

Takto nám už roky
ráta v lete roky.
Kuku,
kukulienka zlatá,
krásne nám ty roky rátaš.

(Libuša Friedová, text skrátený)

Vtáčie lietanie

Lietame ako vtáčiky. Niektoré vtáky poletujú rýchlymi pohybmi krídel, iné mávajú krídlami pomalšie alebo využívajú na vznášanie sa prúd vzduchu. Skúsimo napodobniť ich lietanie. Let vtáka vyjadrimo aj glissandom (tal. – kľavo), ide o spôsob hrania na hudobnom nástroji (na zvonkohre, metalofón alebo xylofón), keď kľžeme paličkami hore, dolu.

Hry s pierkami

Motivačná básnička o dudkovi, ktorý vyzerá, akoby mal z pierok indiánsku čelenku:

Dudok chocholatý

Povedali o řom páni Indiáni:
Howgh!
Pozrite, tá jeho
náčelnická čelenka,
ktorú dostal tento vtáčik do vienka!

Preto,
ako je to medzi Indiánmi zvykom,
mohol by byť v lese
vtáčím náčelníkom.

(Libuša Friedová)

POZNÁVACIE HRY A AKTIVITY

POZNÁVAME OKOLITÚ PRÍRODU A ŽIVOT V NEJ

Projekt zameraný na zoznamovanie sa s prírodným prostredím a životom v ňom.

Než začneme projekt alebo Pozorovanie prírodného prostredia

Na začiatku každého menšieho či väčšieho projektu by sme deti mali dostatočne motivovať a vzbudiť ich záujem a chut' poznávať nové veci súvisiace so zvolenou tému. Najlepšou motiváciou pre deti je vlastný zážitok, skúmanie a pozorovanie. Deti si všetko zažijú na vlastnej koži, môžu si všetko ohmatať, voľne o pozorovaných veciach diskutovať, vymýšlať rôzne hypotézy a príbehy k pozorovaným veciam. Deti sa takýmto spôsobom do aktivít vziajú viac, než keby sme im určité javy len ukazovali na obrázkoch alebo fotografiách.

V ideálnom prípade vyberieme také prírodné prostredie v blízkosti našej materskej školy, ktoré môžeme spoločne pozorovať a preskúmať. Prírodné prostredie sa potom stane motiváciou na rozhovory, rozprávanie, tvorenie. Veľmi atraktívnu možnosťou je na pozorovanie zvolať prostredie rieky a jej okolie. Tam môžeme pozorovať vodné živočíchy, vtáky, chrobáky, pavúky, rastliny. Projekt môžeme nazvať „Život v okolí našej rieky“. Ak máme v okolí MŠ dostupný les, pôjdeme pozorovať prostredie lesa vrátane voľne žijúcich zvierat, vtákov, hmyzu a rastlín. Pokial' sa v okolí školy nenachádza žiadne prírodné prostredie, postačí na pozorovanie aj školská záhrada, v ktorej deti môžu objavovať rôzne druhy hmyzu, vtáky, rastliny a nachádzať rôznorodé prírodniny.

PRVÝ DEŇ PROJEKTU – ŽIVOT V OKOLÍ RIEKY

Pozorovanie prírody (ranný kruh, motivovaný rozhovor a pod.)

Pomôcky a potreby: Fotografie pozorovaného prostredia, záznamový list, predpísaný text na zápis deťmi, lupa, zvukový záznam – pozri webové stránky <http://forest-nature.iplace.cz/menu/zvuky-zvirat>, <https://www.youtube.com/watch?v=VE5R3k6XI9Y>.

Čo je dobré vedieť?

Najskôr musíme deti pripraviť na to, čo a ako budeme pozorovať. Deťom predstavíme, o čom sa budeme spoločne zhovárať. Aby sme zvýšili napätie, ukážeme deťom fotografiu prostredia, ktoré zajtra navštívime a necháme ich hádať, kam pôjdeme. Môžeme využiť aj zvukovú hádanku – napr. záznam so špliechaním vody, hlasy vtákov alebo kačiek, na ktorých základe deti odvodia, kam sa vydáme pozorovať prírodu.

Po spresnení cieľa cesty začneme spoločne s deťmi plánovať pozorovanie na mieste (pri rieke).

Položíme deťom otázky:

1. Čo môžeme pri rieke pozorovať? Ktoré živočíchy tam môžeme vidieť?

Deti hovoria o svojich nápadoch, zážitkoch. Zistíme, čo deti o danom prostredí vedia, aké sú ich skúsenosti. Odpovede detí si zapíšeme. Na konci projektu deťom položíme rovnakú otázku a porovnávame, čo nové a ďalšie sa o pozorovanom prírodnom prostredí dozvedeli.

2. Ako prírodu pozorujeme? Pozorujeme len očami?

Deti odpovedajú a hovoria o svojich nápadoch. Zdôrazníme, že nepozorujeme len očami, ak oči zatvoríme, počujeme rôzne zvuky, ktoré k danému miestu patria. Pri rieke môžeme začuť kvákanie kačiek, bzukot vodného hmyzu, kvákanie žiab. Musíme deťom povedať, že sa pokúsime hľadať v okolí rieky drobné živočíchy a hmyz – chrobáky, motýle, kukly hmyzu na konárikoch, chrobáky pod listami a kameňmi, myši, žaby, ... Na hľadanie drobného hmyzu je výborná lupa. Lupu deťom ukážeme, môžu si ju ohmatať, pozrieť sa cez ňu napr. na svoju ruku. Ukážeme im, ako sa lupa používa pri pozorovaní.

Deti cielene priviedieme na miesto, kde môžu bezpečne pozorovať a skúmať a kde sa súčasne nachádza mnoho podnetov na ďalšie pozorovanie.

POHYBOVÉ HRY A AKTIVITY

Pohybové hry a aktivity motivované zvieratkami žijúcimi v prírode sú medzi deťmi predškolského veku oblúbené a obsahovo sú im blízke. Na hry využijeme nielen priestor triedy, ktorý by mal byť bezpečný, priestranný a dobre vyvetraný, ale tiež vonkajšie priestory. Predovšetkým v priaznivom jarnom a letnom počasí zaraďujeme aktivity vonku, kedy môžeme využiť záhradu MŠ, terasu, ihriská a pod. Zaujímavé možnosti ponúka aj prostredie prírody – lúky, parky, okraj lesíka a pod. Tu je však potrebné, aby si pedagóg priestor najsikôr zmapoval, či je bezpečný a vhodný na pohyb detí.

Výborné je, ak má MŠ vlastnú telocvičňu, prípadne môže využívať telocvičňu partnerskej základnej školy. Deti tu môžu využívať veľký a bezpečný priestor na mnohé pohybové aktivity. Dbáme vždy na to, aby bol priestor bezpečný, vopred si s deťmi určíme a vysvetlíme pravidlá, ako sa v priestore pohybovať, aby si nespôsobili úraz.

Pohybové hry sú výborné do tzv. rušnej časti, kedy si deti majú zažiť radosť z prirodzeného pohybu a rozohriať organizmus. Naháňačky zaraďujeme až po zahriatí organizmu.

Do záverečnej časti pohybového bloku plánujeme také pohybové hry, ktoré sú pokojnejšieho rázu. Volíme hry psychomotorické, manipulačné a na úplný záver hry oddychové a relaxačné.

Pri väčšom počte detí je výhodné deliť deti v triede na skupiny, aby priestor na pohyb bol dostatočne veľký a bezpečný.

1. Pohybové hry v triede

Priestor triedy býva spravidla obmedzený, prispôsobíme mu teda priebeh hry. Na druhú stranu v triede môžeme ľahko využiť aj rôzne športové doplnky, potreby a pomôcky.

ZVIERA ALEBO KVETINA?

Pomôcky a potreby: Gumová lopta strednej veľkosti vhodná na hádzanie a chytanie, obrázky (kartičky) veľkosti A4 (A5) na obmenu hry s vyobrazenými kvetinami a voľne žijúcimi zvieratami.

Postup:

1. Deti utvoria kruh, stoja vedľa seba, nedržia sa za ruky. Uprostred krahu stojí učiteľka a v rukách drží loptu. Postupne, pomaly sa otáča okolo svojej osi. Vo chvíli, keď učiteľka hodí loptu smerom k niektorému z detí, zvolá meno voľne žijúceho zvierala alebo kvetiny. Ak zvoláme meno zvierala, vybrané dieťa loptu chytí a hodí späť. Pokiaľ však zvoláme meno kvetiny, dieťa loptu nechytí, ale zámerne ju nechá spadnúť na zem. Dieťa loptu prinesie do krahu a kotúlaním vráti učiteľke. Hra pokračuje ďalším zvolaním. Ak sa dieťa pomýli a loptu chytí, pokúsi sa jedno kolo, teda do ďalšieho hodu inému dieťaťu, zotváť vo vopred určenej polohe – napr. v kľaku, v sede a pod.
2. Do roly prostredníka s loptou môžeme vybrať i niektoré z detí. Určíme si pravidlo, koľkokrát bude dieťa volať a hádzať loptu, než dôjde k jeho vystriedaniu.

Obmena: Do hry zapojíme dvojicu detí. Jedno dieťa stojí s loptou v strede krahu. Druhé dieťa stojí zvonka krahu a v ruke drží karty s obrázkami zvierat a kvetín. Dieťa s loptou zavolá meno kvetiny alebo zvierala podľa toho, aký obrázok mu druhé dieťa vyberie a ukáže. Na hru vyberieme dostatočne veľké karty, prípadne karty s obrázkami môžeme zalaminovať.

Metodické odporúčanie: Pred začiatkom hry si pomenujeme zvieratá a kvetiny na obrázkoch, aby deti vedeli, o akú kvetinu či zvieralo ide. Vyberáme známe druhy kvetov a také zvieratá, ktoré žijú v lese, na lúke a pri vode a deti ich poznajú.

TIP: Na hru môžeme využiť aj zalaminované karty (14 x 14 cm) so zvieratkami: „Spoznávame zvieratká 2“ (INFRA Slovakia, s.r.o.).

5. Švihadlá, stuhy, lano

Švihadlá, stuhy i lano patria medzi bežné a dostupné športové doplnky a potreby v každej materskej škôlke. Stuhy môžeme používať aj látkové, ktoré zakúpime v galantérii, alebo si ich nastriháme z krepového papiera – pri takých však musíme počítať s pomerne krátkou životnosťou. Na pohybové hry je dobré mať k dispozícii tiež kratšie, ľahké laná, s ktorými deti môžu bez problémov manipulovať. Dlhšie a silné laná sú skôr vhodné na prekážkové dráhy na nácvik rovnováhy, masáž chodidel a pod. Uvedené pomôcky využijeme na jednoduché hry, pohybové improvizácie a napodobňovanie pohybových činností.

NA LÍŠKY A VEVERIČKY

Pomôcky a potreby: Švihadlá, stužky.

Postup:

1. Deti si vzadu za pás zastrčia chvostík, líščí alebo veveričí. Chvostík je znázornený švihadlom alebo stuhou.
2. Potom začína jednoduchá naháňačka vo vyhradenom priestore, kedy si deti – zvieratká navzájom berú chvostíky. Komu chvostík vezmú, sadne si na okraj hracej plochy – na okraj lesa.
3. Hra končí vo chvíli, keď zostane len jedna veverička alebo líška. Hra je vhodná pre cca 10 – 15 detí.

TIP: Pri väčšom počte detí ich rozdelíme na dve skupiny. Jedna skupina predstavuje veveričky, druhá líšky. Veveričky majú chvostíky zo švihadiel, líšky zo stužiek. Obe skupiny sa navzájom striedajú, hru opakujeme podľa záujmu detí.

NA ŠIKOVNÉ MYŠKY

Pomôcky a potreby: Stuha, prípadne povrázok.

Postup:

1. Deti – myšky držia myší chvostík v ruke a podľa vzoru učiteľky napodobňujú pohybové cvičenie s myším chvostíkom. Deti uchopia chvostík na koncoch oboma rukami a vzpažia, hlava sa premení na zvonček a naklánajú sa striedavo vľavo a vpravo, ruky držia stále vo vzpažení, natiahnuté.
2. Potom deti predpažia, myší chvostík držia rovnakým spôsobom, striedavo rytmicky predpažujú a pripažujú.
3. Dieťa chvostík uchopí jednou rukou za jeho koniec a pohybom ruky vedľa tela vytvára vo vzduchu kruhy, rovnako i pred telom a druhou rukou na druhej strane tela.
4. Dieťa položí chvostík na zem, znožmo a potom aj jednou nohou chvostík preskakuje a pod.

Obmena: V obmene si deti – myšky môžu vymyslieť vlastné pohybové nápady tak, že jedno z detí pohyb vymyslí a predvedie a ostatné ho napodobňujú.

MALÉ A VEĽKÉ HADY

Pomôcky a potreby: Švihadlá, krátke laná.

Postup:

1. Deti sa rozdelia do skupín tak, aby v skupine spoločne dokázali udržať „hadu“ (švihadlo, lano) po celej jeho dĺžke.
2. Deti uchopia švihadlo alebo lano jednou rukou (do dlane) a na pokyn učiteľky sa had dá vo vymedzenom priestore do pohybu podľa riekanky:

*Hráme sa na hada, hada veľkého,
ktorý šiel do sveta, sveta širokého.*

VÝTVARNÉ HRY A AKTIVITY

MOTÝLE A MOTÝLIKY (SÚTLAČ)

Pomôcky a potreby: Netoxické anilínové farby, lepidlo, farebný a čierny tuš, nožnice, biely výkres (formát A4 nebo A3), štetec, nádobka s čistou vodou.

Postup:

1. Výkres preložíme na polovicu. Jednu polovicu výkresu natrieme vodou, na druhú vytvoríme farebné škvarky tak, že jedna z nich je väčšia a druhá menšia. Farebné škvarky odtlačíme na navlhčený podklad tak, že výkres preložíme a vytvoríme sútlač na druhú polovicu.
2. Sútlač môžeme dotvoriť dokreslením tela motýľa, obrysom krídel tušom. Kresbu tušom realizujeme až po tom, čo výkres uschne, aby sa línia do kresby nerozpíjala.
3. Inou možnosťou je vystrihnutie krídel motýľa a ich nalepenie na papierovú rolku a pod.

MOTÝLE A MOTÝLIKY (ZAPÚŠŤANIE DO KLOVATINY)

Pomôcky a potreby: Lepidlo klovatina, farebné tuše, špajle, štetec, výkres (A4), šablóna motýľa.

Postup:

1. Deti si potrú výkres klovatinou (môže byť jemne zriedená vodou) a do tohto podkladu zapúšťajú postupne pomocou špajle a štetca farebný tuš. Na zapúšťanie čierny tuš nepoužívame.
2. Po dokonalom zaschnutí na podklad obkreslíme šablónu motýľa a vystrihneme ho.
3. Ďalšou možnosťou je po zaschnutí nakresliť obrys motýľa čiernym tušom aj s detailmi pomocou tenkého štetca.

TIP: Ak pri práci využijeme šablóny motýľov rôznych veľkostí, môžeme motýliky po vystrihnutí nalepiť na zelený výkres formátu A3 (A2), ktorý znázorňuje lúku. Motýliky prilepujeme len strednou časťou a krídla zdvihнемe smerom hore, čím vytvoríme priestorovú ilúziu obrázka.

MOTÝĽ, KTORÝ SA PRÁVE VYLIAHOL Z KUKLY (VÝTVARNÝ EXPERIMENT)

Pomôcky a potreby: Jemný papier (napr. hodvábny papier), rozprašovač s vodou, potravinárske farby, šablóna na krídla motýľa.

Čo je dobré vedieť?

Pripomenieme deťom, že motýľ, ktorý sa práve vyliahol z kukly, má ešte „pokrčené“ krídelká, a chvíľku to trvá, kým sa narovnajú a motýľ môže lietať. Pri tejto aktivite budeme práve takéto „pokrčené“ krídelká zdobiť.

Postup:

1. Papier pokrčíme, ako najviac sa dá. Túto časť motivujeme tým, že papier je na začiatku motýlie vajíčko (guľa), deti teda pokrčia papier do tvaru gule. Potom zmeníme pokrčený papier vytvarovaním na pomyselný valec (kuklu), deti vyformujú papier do tvaru valca.
2. Potom papier opäť rozložíme, vyrovnáme dlaňou a navlhčíme vodou z rozprašovača. Na vlhký povrch deti pohybom spojených prstov (motivujeme ako solenie, cukrovanie) sypú rôzne potravinárske farby.
3. Po zaschnutí farieb odstránime poklopaním papiera zvyšky potravinárskej farby a krídla podľa šablóny obkreslíme a vystrihneme.
4. Krídla motýľa dotvoríme podľa vlastného nápadu, napr. dolepením tela a tykadiel z farebného výkresu.

Postup:

1. Na výkres si deti nakreslia bielou voskovkou pavučinu.
2. Potom obrázok pretrieme tmavou vodovou farbou, čím pavučina „vystúpi“ z farby a je na výkrese dobre viditeľná.

TIP: Na pavučinu si deti môžu prilepiť pavúka, ktorého vystrihli z nakopírovaných obrázkov alebo fotografií.

PAVÚČIE HRY – PAVÚKY Z ODTLAČKOV

Pomôcky a potreby: Rolky z kuchynských utierok, nožnice, pásiky nastrihané z kartónu, lepidlo, temperové farby, výkres formátu A3 alebo A4, štetec, tuš, tenké štetce alebo špajle, samolepiace pohyblivé oči.

Postup:

1. Pavúka z odtlačkov vytvoríme z rolky, ktorá má „nožičky“. Rolku upravíme tak, že k jej spodnej časti prilepíme pásiky z kartónu, čím nám vznikne osem nôh, vždy štyri a štyri na každej strane. Nohy zohneme do vodorovnej polohy.
2. Potom vytvárame odtlačky tak, že prúžky kartónu a okraj rolky natrieme mierne zriedenou temperovou farbou, najlepšie tmavou (hnedá, čierna), a odtláčame na výkres. Odtlačky pavúka necháme dôkladne zaschnúť.
3. Nakoniec si pavúkov dokreslíme tušom, nalepíme pomocou samolepiek pohyblivé očká.

PAVÚK Z OBALU NA VAJÍČKA

Pomôcky a potreby: Čisté, nové, nepoužité obaly na vajíčka, čierna a biela temperová farba, nožnice, farebný papier (sivý, čierny), štetce, lepidlo na papier.

Postup:

1. Jeden z výčnelkov obalu na vajíčka odstrihнемe a zamaľujeme temperovou farbou na čierne.
2. Do spodnej časti pavúka nalepíme nohy – vystrihnuté pásiky farebného papiera.
3. Po zaschnutí farby namaľujeme pavúkovi bielou temperovou farbou oči.

Metodická poznámka: Používame len nové, nepoužité obaly na vajíčka, toto je nutné dodržať z hygienických dôvodov.

ZÁSOBNÍK BÁSNÍ, RIEKANIEK, HÁDANIEK A PIESNÍ

NA LÚKE

Svrček

(K. Bendová)

Stojí svrček pred púpavou,
ostošest' jej cvrliká.
Ona kýva bielou hlavou:
– To je krásna muzika!

Svrček a drozd

(K. Bendová)

Hrá si svrček na husličkách,
drozd mu k tomu spieva z kríčka,
a tak spolu obaja
koncertujú do mája.

Straka – zlodejka

(K. Bendová)

Každé zlato straku láka,
zlodejka je ona taká.
Včera zrazu uvidela,
že sa blyšť mláka celá,
a to iba slnce hrialo,
v kaluži sa ligotalo.
Skočila tam po hlave,
ako teraz vypláve?

Včielky spievajú

(K. Bendová)

Bzúky, bzúky, bzúky,
idú spinkať lúky.
Kvetky hlávky naklonili,
jasné očká zatvorili,
aj my pod'me, milé včielky,
šuchnime sa do postieľky,
bzúky, bzúky, bzúk,
noc k nám ide z lúk.

Krtko

(K. Bendová)

Vyšiel krtko spod zeme,
čo uvidel, povieme:
na konári vtáčky,
drobné ako máčky,
pod konárom kvietky,
páčia sa mu všetky.

Mravček

(J. Andel)

Spadol z kríka mravček,
rozbolel ho palček.
Potom celá nožička,
nuž si ľahol do kríčka.

Čmeliak lietal naokolo.

Mravčeka mu lúto bolo.
Do lístočka skorocelu
zabalil mu nôžku celú.
Priniesol aj medu trošku,
hned' mal mravček zdravú nôžku.

Pavúk

(J. Andel)

Ide pavúk nohatý,
kabátik má zodratý.
Usúka si dlhú niť,
nový kabát bude šit'.
Potom zájde do Bystrice,
tam si kúpi nohavice.
A z Bystrice do Zvolena
tam zas čízmy po kolená.
A ked' prejde Harmanec,
vyberie sa na tanec.

Pod dubákom

(J. Andel)

Nedaleko dubáka
stretol slimák chrobáka.
– Počuj, chrobák,
dubák predám.
– Na dubák ti chuti nemám.
Ja mám čosi iné rád.
Dovidenia, kamarát!

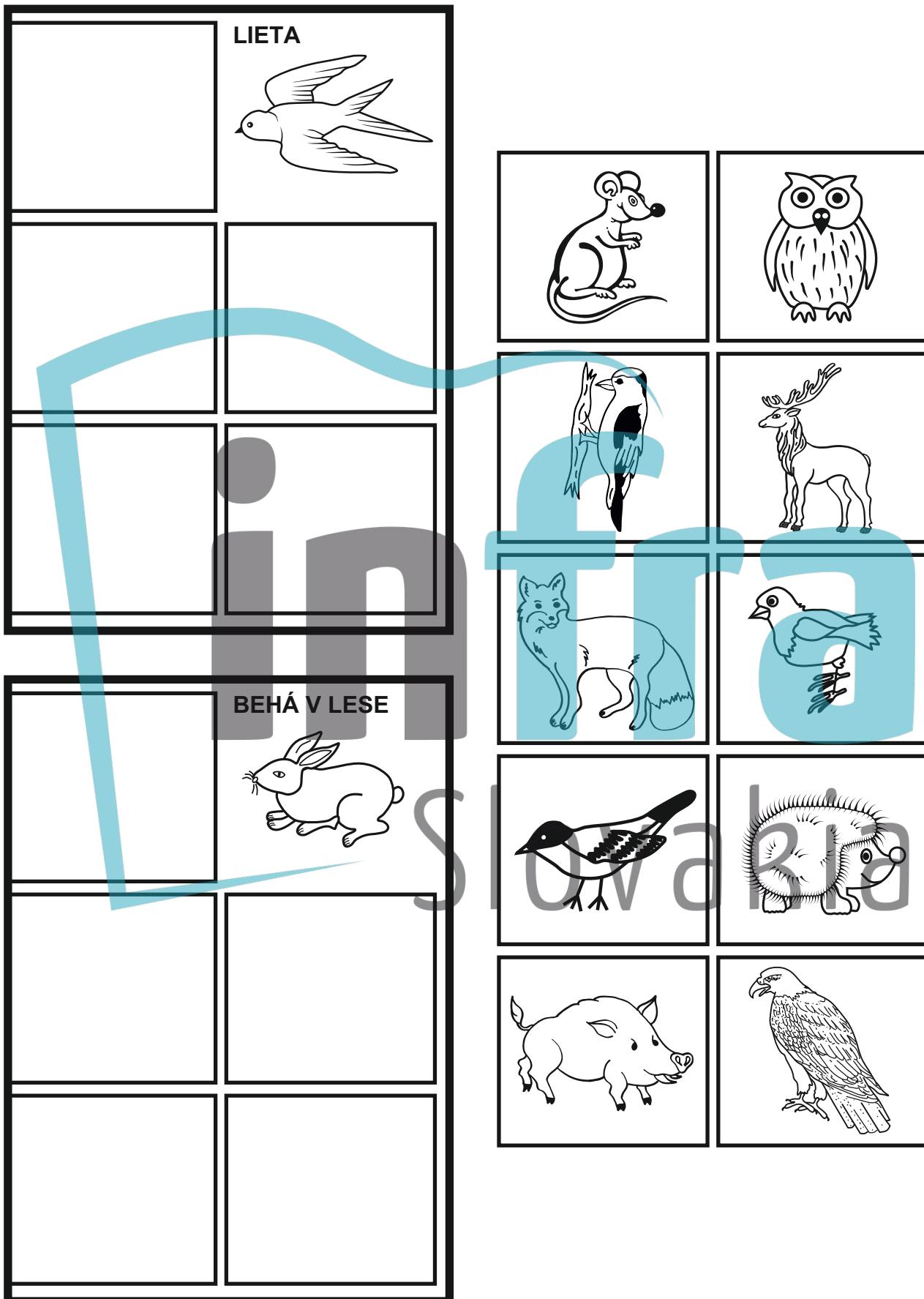
Lienka

(H. Nováčková)

Lienka, to je maličká,
bodkovaná dievčička.
Svoje krovky rozťahuje,
z kvetu na kvet poletuje.
Odletí ti z teplej dlane
do sveta a šírej stráne.

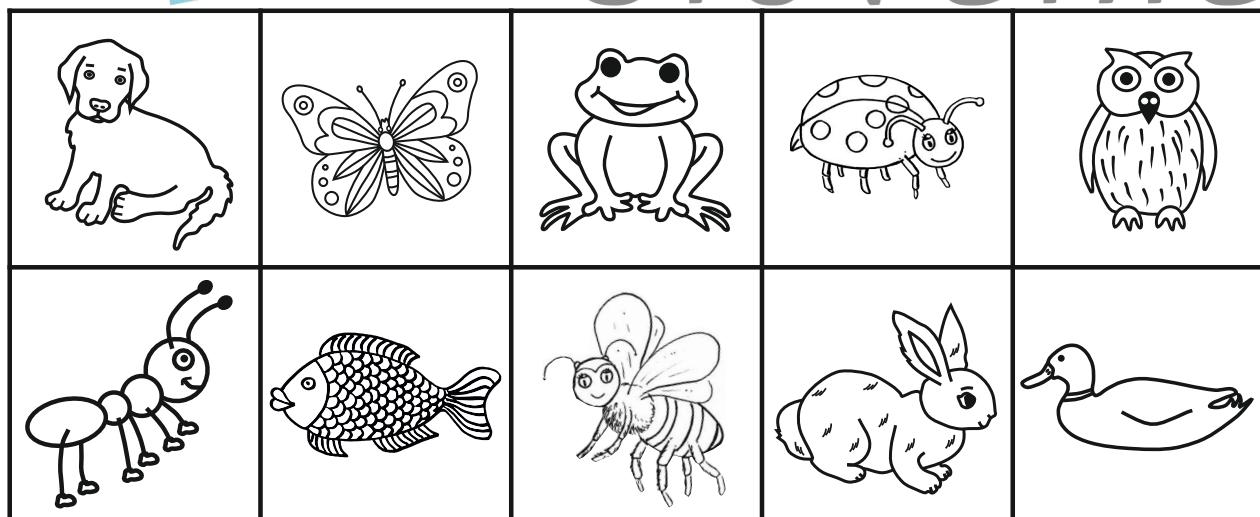
10. Kto lieta a kto behá v lese?

Vystrihni a rozdel' zvieratká do okienok podľa toho, či lietajú alebo behajú v lese. Obrázky prilep. Zvieratká pomenuj.

18. Kto lieta na lúke?

Povedz, kto lieta a žije na lúke. Zvieratká a hmyz, ktoré žijú na lúke, vyfarbi zelenou. Zvieratká, ktoré na lúke nežijú, vyfarbi červenou.

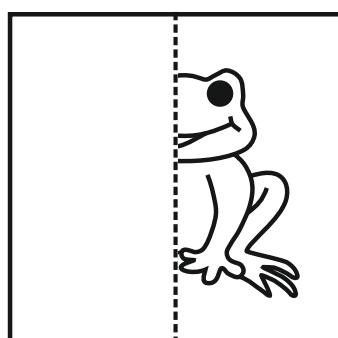
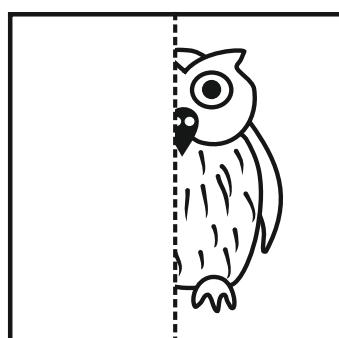
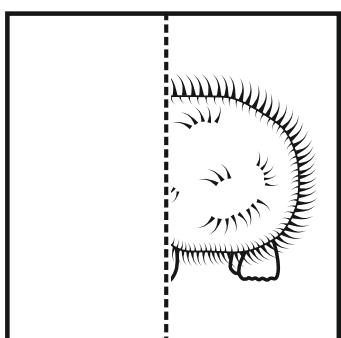
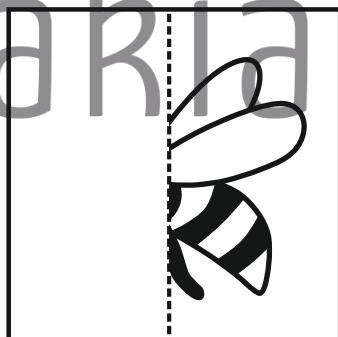
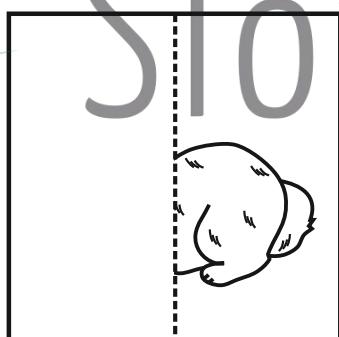
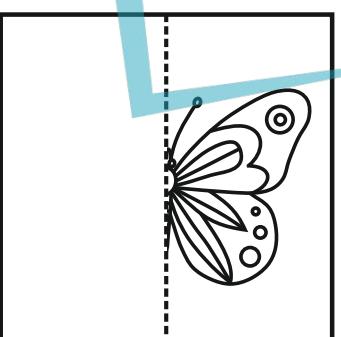
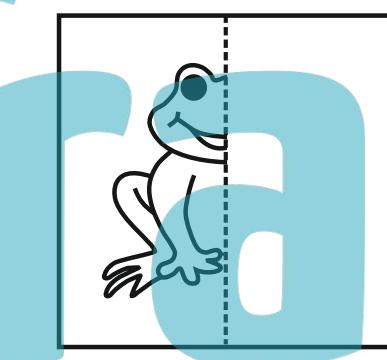
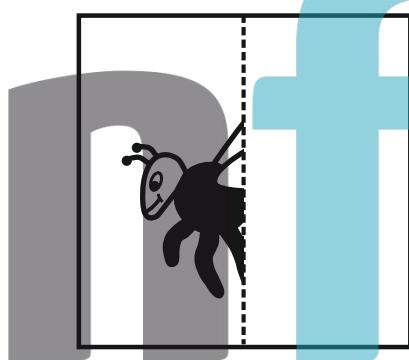
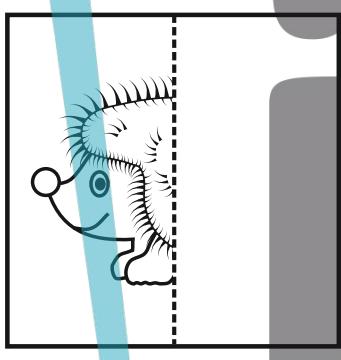
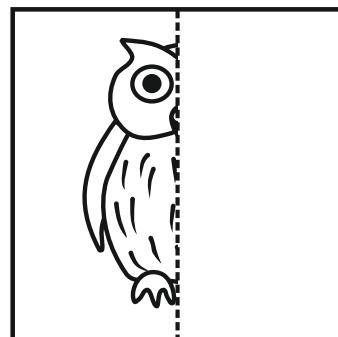
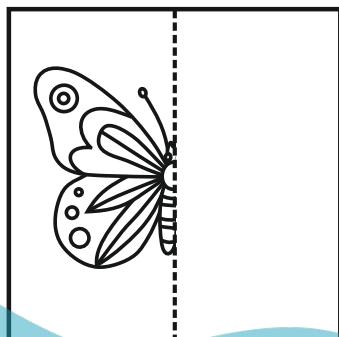
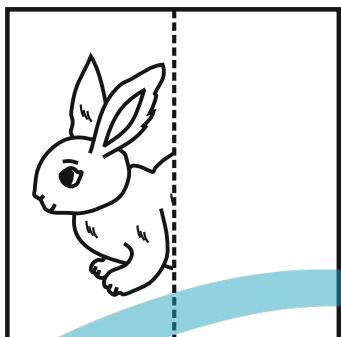
27. V lese (obrázkové čítanie)

Rozprávaj príbeh Lucky a Mirka Kováčcovcov podľa obrázkov.

37. Rozpolené obrázky

Pomenuj zvieratká. Povedz, kde žijú. Dolep zvieratkám druhú polovicu, aby obrázky boli celé.

46. Mravčie cesty

Prekresli mravčiemu kamarátovi cestu do mraveniska podľa vzoru vľavo.

